

aylık tarım dergisi

Ocak 2008, Yıl: 23, Sayı: 272, Fiyatı: 8 YTL.

hasad

ISSN-1302-1702

Tel: 0216-481 46 90-91-92 Fax: 0216-481 46 93

www.hasad.com.tr e-mail: hasad@hasad.com.tr

Fiyatı 8 YTL., Yıllık Abonesi 80 YTL.

bitkisel üretim

YILIN KAMPANYASI

**Abone olan ve aboneliğini yenileyen herkese
budama ve ürün hasat makası veriyoruz!**

80 YTL'lik aboneliğe

45 YTL'lik iki makas

İkisi de Avrupa'nın
en iyi markası

İKİNCİ DERGİ:

Bu Ay **hasad gıda**

Gelecek Ay **hasad hayvancılık**

BÖYLESİ GÖRÜLMEDİ

HER YERE MEYVE BAHÇESİ KURMAK DOĞRU MU?

Sayın Seyfettin BATAL
HASAD BİTKİSEL ÜRETİM Dergisi yayın Yönetmeni

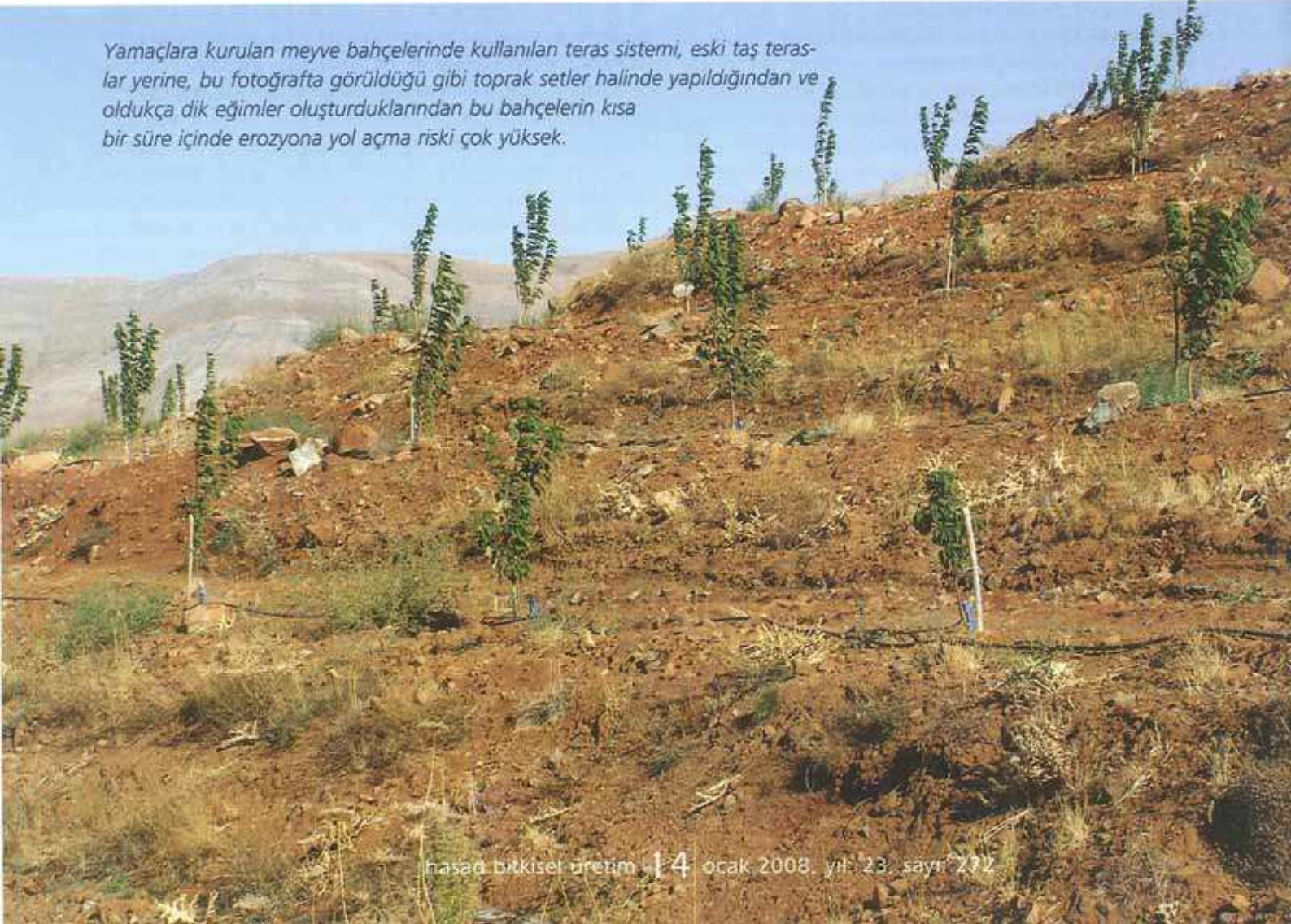
Hasad Bitkisel Üretim ve Gıda dergilerine bir yıldır aboneyim, severek izliyorum ve çok yararlanıyorum. Tarım alanındaki gelişmelerin duyurulduğu, sorunlara çözümler sunan, araştırma yazılarının yayımlandığı bu kaliteli yayınlar için sizi kutlamak istiyorum.

Hasad Aralık 2007 sayısında yayımlanan (bitkisel üretim sayı 271) "2007 yılı ve meyveciliğin yükselişi üzerine" yazınızı ilgilie okudum. Bu yaz Konya-Hadim ve civarında gezerken tüm tepelere setler halinde kiraz bahçeleri yapılmasına tanık oldum. Ben de aynı şekilde şu ara iyi para getirdiği için her yere kiraz bahçesi yapmanın sağlıklı bir yatırım olamayacağını düşündüm. Her meyveyi ihracat için yetiştirmek gibi bir çaba içine girdiğimizi de üzülerek fark ediyorum. Üstelik bu bahçelerde kullanılan teras sistemi eski taş teraslar yerine toprak setler halinde yapıldığından ve oldukça dik eğimler oluşturduklarından bu bahçelerin kısa bir süre içinde erozyona yol açacağından ciddi endişe duydum. Size yol üzerinde gördüğüm bahçelerden birinin resmini de yolluyorum.

Ben sizler gibi tarımcı, ziraatçı değilim, bu alanda bir eğitimim yok, arkeoloji ve antropoloji eğitimi aldım ve tarımla ilgim, tarım tarihi, antik tahıllar, eski tarım teknikleri ile sınırlı. Ayrıca halkın bitkilerle ilişkisini inceleyen etnobotanik alanında yaklaşık 15 yıldır araştırmalar yapıyorum. Etnobotanik kapsamında daha çok doğal bitkilerin gıda, ilaç, yem, yakacak ve el sanatlarında kullanımlarını araştırıyorum; ancak son yıllarda doğal bitkiler kadar (ve belki daha fazla) yerli meyvelerimizin ve tohumlarımızın da tehdit altında olduğunu fark ettim.

Anadolu'nun birçok tahıl, baklagil ve meyvenin gen kaynağı olduğu biliniyor. Buna ek olarak çok kültürlü yapımızın getirdiği bir başka zenginlik de her bölgede farklı amaçlarla yetiştirilen yerli çeşitlerin fazlalığı. Anadolu'da binlerce yılda gelişen bu tarımsal çeşitlilik, günümüzde tarım politikaları, küreselleşme, nüfus artışı ve diğer sosyo-ekonomik nedenlerle hızla azalmakta. Bu azalma, gelecek kuşakların besin kaynaklarını tehlikeye attığı gibi kültürel çeşitliliğin de kaybolmasına neden olmaktadır. Her bölgede, toprak yapısına uyumlu, iklim şartlarına dayanıklı, böcek ve hastalıklara dirençli, fazla suya, kimyasal gübre ve ilaca ihtiyaç duymayan veya da-

Yamaçlara kurulan meyve bahçelerinde kullanılan teras sistemi, eski taş teraslar yerine, bu fotoğrafta görüldüğü gibi toprak setler halinde yapıldığından ve oldukça dik eğimler oluşturduklarından bu bahçelerin kısa bir süre içinde erozyona yol açma riski çok yüksek.

ha az ihtiyaç duyan yüzlerce meyve çeşidi yetiştirilmiş. Bunlar günümüzdeki kentleşme, artan arazi fiyatları, tarım girdilerindeki artış, tarımsal tercihler ve pazarlama zorlukları karşısında yok olma tehdidi altında.

Bu yıl gerçekleştirilen Organik Tarım Kongresi'nde de bir sunum yaparak şu anda çalışmakta olduğumuz Muğla bölgesindeki meyve çeşitlerinin zenginliğini örnek verdik. Birçoğu organik koşullarda yetiştirilen, hatta böceklerle, kuraklığa dirençleri, az su gereksinimi ve tat-koku üstünlüğü nedeniyle tercih edilmesi gereken, ancak sertifikalı olmadıkları için bu alandan da dışlanan yerli çeşitlerimizi sürdürülebilmek için hep birlikte çalışmamız gerektiğine değindik. Organik tarım, doğası gereği yerli ürünlere öncelik vermeli, ancak ülkemizdeki uygulamada Tarım Bakanlığı ve yetkili kuruluşlar ağırlığı **"sertifikalı ürünlere"**, **"verimli ve standart üretime"** verdiklerinden ve ne yazık ki köy çeşitlerinin çoğu da sertifikasız, tescilsiz, kayıtsız olduğundan bu ürünler büyük bir tehdit altında. Sadece organik tarımda kullanılan fide ve tohumlar değil, organik gübreler ve ilaçlar da yurtdışına bağımlıyız büyük ölçüde. Bu da organik, sağlıklı ürün yiyelim derken farklı damak tatları için geliştirilmiş, yurtdışından ithalata dayalı sebze ve meyveler yememizi birlikte getiriyor. Yerli çeşitler her bölgenin koşullarına en iyi uyumu göstermiş, lezzetli, farklı zamanlarda olgunlaşarak yılın büyük bir bölümünde taze meyve yemeyi sağlayan ürünler olmasına karşın bahçelerde sayıları hızla azalmakta. Her bölgenin yerli ürünlerinin doğa dostu tarım kapsamında ele alınarak yerel mutfaqlarda, pazarlarda değerlendirilmesi için bu alanda

daha çok farkındalık yaratılması gerektiğine inanıyoruz. Bu farkındalık bizi kendimize özgü lezzetlerle yeniden tanıştıracak, tarımda dışa bağımlılığı azaltacak, topraklarımızın daha doğa dostu yöntemlerle buluşmasını sağlayacak ve suyun gereksiz kullanımını önleyecek.

Meyve Mirası Çalışma Grubu olarak son 6 ayda Muğla'nın 12 ilçesinden onunda Ali Nihat Gökyiğit Vakfı desteğiyle alan araştırmaları gerçekleştirdik. 28 meyve türünde bugüne dek 400'ü aşkın yerel meyve adı saptadık ve bunlardan 200'ünün örneklerini aldık, fotoğrafladık. Aralık 2008'den başlayarak Birleşmiş Milletler Küçük Destek Fonu'ndan (SGP) ve Turkish Cultural Foundation'dan aldığımız desteklerle projenin gerek alan çalışmalarını gerekse genetik çalışmalarını Boğaziçi Üniversitesi'nde sürdürmek istiyoruz. Muğla Belediyesi'nin de katkılarıyla bu çalışmayı duyurmak, bahçelerdeki yerli çeşitleri aşilayarak çoğaltmak, pazarlarda bu ürünlere olan talebi arttırmak ve ilköğretim düzeyinde eğitim çalışmalarıyla duyarlılık oluşturmak hedeflerimiz arasında. Bizce **"meyveciliğimizin gerçek yükselişi"** her ilde yerli çeşitlerin saptanmasından, bu kültürel ve genetik çeşitliliğin (tarımsal biyo çeşitliliğin) kayıt altına alınmasından ve yaygınlaştırılmasından geçmekte. Derginizin bu yöndeki çabalara katkısı da eminim çok etkili olacaktır.

İçten saygılarımla,

Meyve Mirası Çalışma Grubu adına

Dr. Füsün ERTUĞ

www.etnofertug.blogspot.com

FINDIĞI NASIL SULAMALI, VE NASIL GÜBRELEMİYİZ?

Merhabalar, Sevgili Seyfettin Abi,

Yayınlarınızla Türk tarımına katkılarızdan dolayı size teşekkür ediyorum. Samsun Pancar Ekicileri Kooperatifi'nin Çarşamba bölgesinde beş yıldır çalışıyorum. Hasad kitapları ve dergileri bana çok şey kazandırdı. Teknik bilgi eksiklikleriminin çoğunu sizin yayınlarınızla kapattım diyebilirim. Sizden bir isteğim olacak son beş yıldır Çarşamba ovası devletin fındığa verdiği desteklerden dolayı kaplama fındık oldu. Fakat üreticilerimiz kulaktan dolma bilgilerle fındık tarımı yapıyor. Satışını yaptığımız **Fındık Yetiştiriciliği** kitabını aldım fakat içeriği beni tatmin etmedi. İnternette araştırdım Türkiye'de fındık yetiştiriciliği ile ilgili tatmin edici kaynak bulamadım. Ben ovadaki fındık yetiştiriciliğini bodur elma, bodur şeftali gibi düşünüyorum. Birim alandan çok daha fazla verim alabiliriz. Birim alandan daha çok verim almamız için hangi sulama tekniği, nasıl bir gübreleme ve sulama yapmamız gerektiği ile ilgili uzman görüşlerinden oluşan bir makale yayınlarsanız ben ve benim gibi düşünen arkadaşlara çok yardımcı olacaktır. Biz de çiçimizi sizden aldığımız bilgilerle bilgilendiririz. Saygılarımla.

Yusuf GÜNGÖR

Ziraat Mühendisi

HASAD'IN NOTU:

Konu uzmanı kişi veya kuruluşlardan bu okuyucumuzun sorularına cevap verebilecek bir makale gelirse, Dergimizde yayınlanacaktır. Konuyla ilgilienlere duyurulur.

YILIN KAMPANYASI

hasad'ın
bitkisel üretim

dergisine

abone olan

ve

aboneliğini

yenileyen

herkes,

piyasa

değeri

45 YTL olan

bu iki makasa

bedava sahip

olacak

**BÖYLESİ
GÖRÜLMEDİ**